

Рана Инклузија во рана детска возраст во Р. Македонија

**early
inclusion**

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Разбирање на попреченост/инвалидност

- ▶ Што е попреченост /инвалидност ?
- Дефиниција
- Терминологија
- Категории/видови
- Модели на пристап
- Движење за права

Дефинирање / терминологија

A wide range of health and learning conditions meet the legal definition of 'disability'

Заеднички термин кој опфаќа
оштетување, ограничување на активности
ограничување на учество

Видови на попреченост / инвалидност

- ▶ Интелектуална попреченост
- ▶ Ментални (психијатриски) нарушувања
- ▶ Визуелна попреченост
- ▶ Попреченост во слухот
- ▶ Телесна попреченост (мускулоскелетна, циркулаторна, респираторна или на нервен систем)

Модели на пристап

Милосрдие → Медицински модел → Социјален модел →
Human rights approach

Општество за сите

- Инклузија во редовниот систем (градинка, основно училиште, средно училиште/окупациона терапија, вработување...)
- Специјализирани сервисни служби – пристап ориентиран според потребите на индивидуата: индивидуални и групни програми

Првична информација за попреченост

- За родителите на новороденото дете информацијата за попреченост носи помешани чувства:
 - Шок, тага, лутина
 - Одговорност, страв од изолација
- Најважна задача на лекарите и другите професионалци е да најдат најсофистициран начин да ги информираат родителите за состојбата на нивното новородено дете

Важен пристап

- Мора да биде воспоставена меѓусебна доверба помеѓу родителите и професионалците
- Прифаќање на фактите за потребите и можностите на детето
- Потребна поддршка од семејството, пријателите, матичниот лекар и системот во државата
- Соодветна поддршка во однос на грижата, образованието и задоволување на потребите на детето

Посакувани резултати

- ▶ Промена на ставовите и односот кон децата со пречки во развојот
- ▶ Заедничко дружење
- ▶ Помош при учење
- ▶ Воспитување на децата во духот на хуманоста и меѓусебно помагање
- ▶ Разбирање на разликата помеѓу болест и состојба

Посакувани резултати

- ▶ **Можност за развивање на потенцијалите и вештините уште од најмала возраст**
- ▶ **Стекнување на вештини за социјализација**
- ▶ **Комуникација со врсниците**
- ▶ **Напредок во усвојување на вештините за моториката**
- ▶ **Прифаќање од другите деца и подигнување на јавната свест**
- ▶ **Вклучување во редовните градинки или во образовниот процес**

